

รายงาน (ฉบับเต็ม) ผลสำรวจไอเอฟดีโพล “ความเชื่อมั่นต่อพรรคการเมืองและความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองไทย”

ศูนย์โพลและสำรวจ “ไอเอฟดีโพล” สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา (ไอเอฟดี) เปิดเผยผลสำรวจของประชาชน เรื่อง “ความเชื่อมั่น/ศรัทธาต่อพรรคการเมืองและความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองไทย” ผลสำรวจพบว่า ประชาชนมีความเชื่อมั่นสูงต่อพรรคการเมืองที่ตนเลือก ถึงร้อยละ 68.75 (เชื่อระดับมากและมากที่สุด) ในขณะที่ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่ำต่อระบบการเมืองไทย ถึงร้อยละ 80.09 (เชื่อมั่นระดับปานกลาง น้อย และไม่เชื่อมั่นเลย)”

รายงานฉบับนี้นำเสนอ 4 ส่วน

- ส่วนที่ 1 วัตถุประสงค์ และวิธีการสำรวจ
 - ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจและบทวิเคราะห์
 - ส่วนที่ 3 ผลสำรวจข้อมูลส่วนบุคคล
 - ส่วนที่ 4 นัยยะต่อการเมืองไทยในอนาคต (จากผลการสำรวจ)
- ภาคผนวก ตารางรายละเอียดผลการสำรวจ

ส่วนที่ 1 วัตถุประสงค์ และวิธีการสำรวจ

วัตถุประสงค์

- เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในประเด็นความเชื่อ/ศรัทธาต่อพรรคการเมืองและความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองไทย

กระบวนการสำรวจ

- **ระยะเวลาการสำรวจ** ระหว่างวันที่ 25 - 27 กันยายน 2566
- **วิธีการสำรวจ** โดยการลงพื้นที่ภาคสนาม 50% และการสำรวจทางโทรศัพท์ 50%

ประชากร การสุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูล

- ประชากร กลุ่มคนไทย ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป¹
- การสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น ด้วยวิธี Stratified Five-Stage Random Sampling แบ่งชั้นภูมิออกเป็น 6 ภูมิภาค แต่ละตัวอย่างที่ถูกเลือกมีค่าถ่วงน้ำหนัก (sampling weight) ที่แตกต่างกัน วิธีสำรวจเป็นแบบผสม โดยลงพื้นที่สำรวจ 50% และสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ 50% ค่าความผิดพลาด (error) 3% และที่ระดับความเชื่อมั่น (Confidence Level) 95%
- นำเสนอผลการสำรวจด้วยสถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) คือ ค่าร้อยละและสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรกับการเลือกตั้งฯ

ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจ

1. ความเชื่อมั่น/ศรัทธาต่อพรรคการเมืองที่ท่านเลือก

ผลสำรวจภาพรวม (ร้อยละ)

- **เชื่อมั่น/ศรัทธามากที่สุด** จะเลือกพรรคนี้ต่อไปในอนาคตอย่างแน่นอน ร้อยละ 28.73
- **เชื่อมั่น/ศรัทธามาก** จะเลือกพรรคนี้ต่อไปในการเลือกตั้งครั้งหน้า ร้อยละ 40.02
- **เชื่อมั่น/ศรัทธาปานกลาง** จะเลือกพรรคนี้อีกแต่จะตัดสินใจในเลือกตั้งครั้งหน้าว่าจะเลือกอีกหรือไม่ ร้อยละ 22.09
- **เชื่อมั่น/ศรัทธาน้อย** อาจไม่เลือกพรรคนี้ในการเลือกตั้งครั้งหน้า ร้อยละ 6.34
- **ไม่เชื่อมั่น/ศรัทธาอีกต่อไป** ไม่เลือกพรรคนี้อีกแน่นอน และต่อไปในอนาคต ร้อยละ 2.82

จากผลสำรวจจะเห็นว่า ประชาชนเชื่อมั่น/ศรัทธาสูงในระดับมากและมากที่สุด ถึงร้อยละ 68.75
หมายเหตุ ความเชื่อมั่น/ศรัทธาต่อพรรคการเมืองที่เลือก (โดยสำรวจในประเด็นการเลือก ส.ส. บัญชีรายชื่อเมื่อช่วงเลือกตั้ง ปี 66)

¹ จำนวนประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป แหล่งข้อมูลจำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามอายุ เพศ ภาค และจังหวัด พ.ศ. 2565 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2565 <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>

ผลสำรวจจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ยภาพรวม 3.86 (คะแนน 1-5 เต็ม 5 คะแนน)

กลุ่มประชาชนที่มีความเชื่อมั่นต่อพรรคการเมืองสูงกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่

- กลุ่มอายุ คือ ช่วงอายุ 18-25 ปี (4.14) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 26-35 ปี (3.96)
- กลุ่มอาชีพ คือ กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา (4.24) รองลงมาคือ พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน (3.99) และช่วยธุรกิจ/งานครอบครัว (3.99) ตามลำดับ
- กลุ่มตามระดับการศึกษา คือ ปริญญาตรี (4.08) รองลงมาคือ อนุปริญญา/ปวส. (3.97)
- กลุ่มประชาชนที่เลือกพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง ปี 66 (ส.ส. บัญชีรายชื่อ) คือ ประชาชาติ (4.55) รองลงมาคือ ก้าวไกล (4.15) และชาติไทยพัฒนา (4.00)

กลุ่มประชาชนที่มีความเชื่อมั่นต่อพรรคการเมืองต่ำกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่

- กลุ่มอายุ คือ ช่วงอายุ 46-59 ปี (3.70) รองลงมาคือ ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป (3.74)
- กลุ่มอาชีพ คือ แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ (3.55)
- กลุ่มตามระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา/ต่ำกว่า (3.62)
- กลุ่มประชาชนที่เลือกพรรคการเมืองในการเลือกตั้งปี 66 (ส.ส. บัญชีรายชื่อ) คือ พลังประชารัฐ (3.12) รองลงมาคือ ภูมิใจไทย (3.40)

(รายละเอียดดังตารางภาคผนวก 1)

1.1 เหตุผลที่ประชาชนเชื่อมั่น/ศรัทธาสู่ต่อพรรคการเมืองที่เลือก (ระดับมากและมากที่สุด)

(ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เหตุผลที่เชื่อมั่น/ศรัทธาต่อพรรคการเมืองที่เลือก (ระดับมากและมากที่สุด)

อันดับ	เหตุผลที่เชื่อมั่น/ศรัทธาต่อพรรคการเมือง (ระดับมากและมากที่สุด)	ร้อยละ
1	มีนโยบายและแนวทางที่โดนใจ	52.03%
2	มีคนเก่ง/มี ความรู้ ความสามารถ	30.66%
3	ยึดมั่นในสิ่งพูดตอนหาเสียงและหลังการหาเสียง	27.32%
4	เชื่อมั่นในตัวหัวหน้าพรรคและคณะแกนนำพรรค	23.19%
5	สามารถทำให้นโยบายที่หาเสียงไว้สำเร็จได้	21.01%

หมายเหตุ ร้อยละของผู้ตอบประเด็นนี้ (4) เชื่อมั่น/ศรัทธามาก และ (5) เชื่อมั่น/ศรัทธามากที่สุด

รวม 2 อันดับเข้าด้วยกัน ค่าที่ได้จึงเกิน 100%

1.2 เหตุผลที่ประชาชนไม่เชื่อมั่น/ศรัทธาต่อพรรคการเมืองที่เลือก

(ระดับไม่แน่ใจ เชื่อมั่นน้อย และไม่เชื่อมั่น/ศรัทธาอีกต่อไป) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 เหตุผลที่ไม่เชื่อมั่น/ศรัทธาต่อพรรคการเมือง (ระดับไม่แน่ใจ เชื่อมั่นน้อย และไม่เชื่อมั่นอีกต่อไป)

อันดับ	เหตุผลที่ไม่เชื่อมั่น/ศรัทธาต่อพรรคการเมือง (ระดับไม่แน่ใจ เชื่อมั่นน้อย และไม่เชื่อมั่นอีกต่อไป)	ร้อยละ
1	ไม่สามารถทำให้นโยบายที่หาเสียงไว้ได้สำเร็จ	42.54%
2	มีนโยบายและแนวทางที่ไม่โดนใจ/ไม่ชอบ	34.12%
3	ไม่ยึดมั่นในสิ่งที่พูดตอนหาเสียงและหลังการหาเสียง	33.91%
4	ไม่เชื่อมั่นในตัวหัวหน้าพรรคและคณะแกนนำพรรค	18.29%
5	ไม่สามารถทำงานร่วมกับพรรคอื่น/หน่วยงานอื่นได้	14.98%

หมายเหตุ ร้อยละของผู้ตอบประเด็นนี้ (3) เชื่อมั่น/ศรัทธาปานกลาง-ไม่แน่ใจ (2) เชื่อมั่น/ศรัทธาน้อย และ

(1) ไม่เชื่อมั่น/ศรัทธาอีกต่อไป รวม 3 อันดับเข้าด้วยกัน ค่าที่ได้จึงเกิน 100%

บทวิเคราะห์ อ. เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ วิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบที่ทำให้ประชาชนเชื่อมั่น/ศรัทธาต่อพรรคการเมืองสูงมี 6 ประการ ดังนี้

- 1) **“กระแส” ปัจจัยขับเคลื่อนความเชื่อมั่นต่อพรรค** กระแสคือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่มีพลังขับเคลื่อนให้เกิดความเชื่อมั่นในพรรคการเมือง กระแสมีหลายรูปแบบ อาจเป็นกระแสระดับชาติ กระแสในระดับพื้นที่เฉพาะเจาะจง หรือกระแสเฉพาะกลุ่ม ฯลฯ ตัวอย่างเช่น พรรคประชาธิปัตย์มีกระแสความคิดความเชื่อในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นกระแสเจาะจงในพื้นที่ หรือพรรคก้าวไกลมีกระแสความนิยมในระดับชาติ เป็นต้น
- 2) **นโยบายของพรรคที่โดนใจกลุ่มคนต่าง ๆ** นโยบายที่โดนใจประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ อย่างเจาะจง จะเป็นปัจจัยในการสร้างความนิยมของประชาชน โดยบางพรรคออกนโยบายพุ่งเป้าไปกลุ่มคนอายุน้อย กลุ่มคนสูงวัย กลุ่ม LGBTQ หรือบางพรรคเน้นนโยบายที่มุ่งไปที่พื้นที่เจาะจง ฯลฯ และพรรคที่สามารถออกนโยบายที่โดนใจประชาชนในหลายกลุ่ม จะยิ่งส่งผลให้พรรคนั้นได้รับความนิยมจากกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งรวมเข้าด้วยกันจนเป็นความนิยมจากประชาชนกลุ่มต่าง ๆ จำนวนมากได้
- 3) **หัวหน้าพรรคและแกนนำพรรคเป็นหัวใจสร้างความนิยม** โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหน้าพรรค ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำคนในพรรคและทำให้ประชาชนสนใจเข้าร่วมมองคัพพด้วยกัน ซึ่งหากหัวหน้าพรรคและแกนนำมีความรู้ความสามารถ มีลักษณะบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ และยิ่งหากมีทักษะการสื่อสารสูงผ่านช่องทางต่าง ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ ยิ่งมีพลังในการสร้างความนิยมให้กับพรรคได้อย่างมาก
- 4) **ผลสัมฤทธิ์หรือผลงานเชิงประจักษ์ในอดีต** พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นมาก่อน ย่อมจะได้เปรียบกว่าพรรคการเมืองหน้าใหม่ เพราะมีระยะเวลาทำงานการเมืองมานานกว่า มีผลงานที่สร้างไว้ในอดีต ทำให้ได้คะแนนความนิยมจากส่วนนี้เพิ่มเติม
- 5) **การคาดการณ์อนาคตได้** หากประชาชนเชื่อว่าพรรคที่ตนเลือก สามารถทำตามสิ่งที่พูดหรือทำให้นโยบายที่หาเสียงไว้ได้สำเร็จ โดยมีการดำเนินการอย่างมุ่งมั่นจริงจังที่จะทำให้เกิดอนาคตตามที่พรรคการเมืองได้ฉายภาพไว้ หากประชาชนเชื่อว่าจะทำได้จริง ย่อมเป็นปัจจัยเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนต่อพรรคการเมืองนั้น

6) **ความสามารถเชิงบริหารจัดการ** ประชาชนจะเห็นจากตัวแสดงที่มีบทบาทหลักของพรรคว่า จะสามารถบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนนโยบายหรือสิ่งที่พูดไว้ให้เกิดขึ้นได้จริงหรือไม่ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการ การประสานงานทั้งภายใน-ภายนอกพรรค รวมถึงการบริหารมวลชน ฯลฯ เพราะหากทำได้ย่อมเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนต่อพรรคการเมืองนั้น

องค์ประกอบทั้ง 6 ประการ จะมีลักษณะที่ผสมผสานกันมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไปในแต่ละพรรค ที่จะส่งผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อพรรคต่าง ๆ

2. ความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองไทยในการเลือก ส.ส. ให้เข้าไปทำประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างแท้จริง ผลสำรวจภาพรวม (ร้อยละ)

จากผลสำรวจพบว่า **ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่ำต่อระบบการเมืองไทย ถึงร้อยละ 80.09 (เชื่อมั่นระดับปานกลางน้อย และไม่เชื่อมั่นเลย)** มีผลสำรวจดังนี้

- เชื่อมั่นมากที่สุด ร้อยละ 4.28
- เชื่อมั่นมาก ร้อยละ 14.73
- เชื่อมั่นปานกลาง ร้อยละ 43.14
- เชื่อมั่นน้อย ร้อยละ 25.59
- ไม่เชื่อมั่นเลย ร้อยละ 12.26

ผลสำรวจจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ยภาพรวม 2.73 (คะแนน 1-5 เต็ม 5 คะแนน)

กลุ่มประชาชนที่มีความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองสูงกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่

- กลุ่มอายุ คือ ในช่วงอายุ 46-59 ปี (2.92) รองลงมาคือ ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป (2.88)
- กลุ่มอาชีพ คือ แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณอายุ (2.96) รองลงมาคือ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (2.87) ช่วยธุรกิจ/งานครอบครัว (2.85) และรับจ้างทั่วไป (2.85)
- กลุ่มตามระดับการศึกษา คือ กลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี (3.04) รองลงมาคือ ประถมศึกษา/ต่ำกว่า (2.84) และมัธยม/ปวช. (2.82)
- กลุ่มประชาชนที่เลือกพรรคการเมืองในการเลือกตั้งปี 66 (ส.ส. บัญชีรายชื่อ) คือ กลุ่มประชาชนที่เลือกพรรคเพื่อไทย (3.01) รองลงมาคือ พรรคภูมิใจ (3.00)

กลุ่มประชาชนที่มีความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองต่ำกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่

- กลุ่มอายุ คือ กลุ่มช่วงอายุ 18-25 ปี (2.45) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 26-35 ปี (2.55)
- กลุ่มอาชีพ คือ นักเรียน/นักศึกษา (2.47) รองลงมาคือ ว่างาน (2.60)
- กลุ่มตามระดับการศึกษา คือ อนุปริญญา/ปวส. (2.59) รองลงมาคือ ปริญญาตรี (2.61)
- กลุ่มประชาชนที่เลือกพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง ปี 66 (ส.ส. บัญชีรายชื่อ) คือ กลุ่มประชาชนที่เลือกพรรคประชาธิปัตย์ (2.41) รองลงมาคือ พรรคก้าวไกล (2.53) และพรรคประชาธิปัตย์ (2.59)

(รายละเอียดดังตารางภาคผนวก 2)

บทวิเคราะห์ อ. เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ วิเคราะห์โดยอธิบายผลไอเอฟดีโพลที่พบว่า ประชาชนเชื่อมั่นต่ำต่อระบบการเมืองไทย โดยวิเคราะห์ว่า ระบบการเมืองที่ดี จำเป็นต้องลักษณะสำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ 1) มีความสามารถในการทำนายได้ (Predictability) และ 2) มีความมั่นคงเสถียรภาพ (Political Stability) เช่น เมื่อมีการเลือกตั้ง ส.ส. แล้ว หลังจากนั้นจะต้องสามารถทำนายหรือคาดการณ์อนาคตได้ว่าจะเหตุการณ์ใดตามมาได้ ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อระบบการเมือง แต่ในทางกลับกันหากเมื่อมีการเลือกตั้งแล้วกลับไม่สามารถทำนายหรือคาดการณ์อนาคตที่จะเกิดขึ้นได้ จะหมายถึงระบบการเมืองนั้นมีแนวโน้มขาดความมั่นคงและเสถียรภาพ อันจะทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นต่อระบบการเมือง ซึ่งผมวิเคราะห์องค์ประกอบที่ทำให้ประชาชนเชื่อมั่นต่ำต่อระบบการเมืองไทยมี 7 ประการ ดังนี้

- 1) **การจัดตั้งรัฐบาลล่าช้า** การจัดตั้งรัฐบาลหลังการเลือกตั้งที่ผ่านมา ใช้เวลาเกือบ 4 เดือน เป็นตัวส่งสัญญาณว่ามีปัญหาในระบบการเมืองไทยอย่างเห็นชัดเจน ส่งผลทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองไทย
- 2) **ความไม่เชื่อมั่นในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน** รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของไทย ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเป็นฉบับที่คนในสังคมตั้งคำถามและข้อสงสัยที่ทำให้ไม่มั่นใจ เช่น การใช้อำนาจขององค์กรอิสระ บทบาท อำนาจและที่มาของวุฒิสภา การไม่มีกระบวนการในการให้ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร หรือหน่วยงานรัฐอื่นเข้าไปตรวจสอบการใช้ อำนาจของตุลาการในการตัดสินเรื่องต่าง ๆ ได้ ฯลฯ ซึ่งจะเข้ามาแทรกแซงการจัดการเลือกตั้ง การรับรองผลการเลือกตั้ง การพิจารณาข้อร้องเรียนต่าง ๆ กระบวนการสรรหานายกรัฐมนตรี รวมถึงการจัดตั้งรัฐบาล ทำให้ประชาชนรู้สึกการลงคะแนนเสียงของตนจะไม่สามารถทำนายได้หรือคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นได้
- 3) **วุฒิสภามีอำนาจและบทบาทสูงในการจัดตั้งรัฐบาล** ที่ผ่านมามาชิกวุฒิสภามีบทบาทอย่างมากในการเลือกนายกรัฐมนตรี และส่งสัญญาณว่าพรรคไหนมีโอกาสหรือไม่มีโอกาสจะเป็นรัฐบาล จึงเป็นเหตุทำให้ประชาชนไม่มั่นใจระบบการเมือง เพราะไม่สามารถคาดการณ์หรือทำนายผลเกี่ยวกับการจัดตั้งรัฐบาลได้ ทั้ง ๆ ที่ประชาชนเป็นผู้เลือก ส.ส. แต่กลับขึ้นกับการตัดสินใจของสมาชิกวุฒิสภา
- 4) **การถูกแทรกแซงโดยอำนาจทางนิติภาควิศวติกา** จากการเลือกตั้งที่ผ่านมาพบว่ามีการใช้กฎหมายกฏกติกาตั้งแต่ระดับใหญ่คือรัฐธรรมนูญลงมาถึงระดับย่อย เช่น กฎหมายการเลือกตั้งจนกระทั่งระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งรัฐบาลอยู่ตลอดเวลา เช่น ประเด็นการเสนอชื่อผู้ที่เข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรี ฯลฯ ส่งผลให้ประชาชนไม่มั่นใจว่าหน้าตาของรัฐบาลหรือแนวทางดำเนินการทางการเมืองจะได้มาจากการลงคะแนนเลือก แต่ยังมีประเด็นกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ เข้ามาแทรกแซงอยู่ตลอดเวลา เป็นต้น
- 5) **ประชาชนไม่เชื่อมั่นในศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ** ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฯลฯ เป็นองค์กรที่มีอำนาจมากในการตัดสินประเด็นทางการเมืองที่มีผลต่อการจัดตั้งรัฐบาล การพิจารณาคดีต่าง ๆ ฯลฯ โดยประชาชนไม่แน่ใจว่าจะสามารถคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นผ่านการเลือกตั้งได้ เพราะต้องมีส่วนการตัดสินขององค์กรอิสระและศาลรัฐธรรมนูญเข้ามาเกี่ยวข้อง
- 6) **ทิศทางของพรรคและประเทศชาติถูกกำหนดโดยผู้มีอำนาจเหนือพรรคเพียงไม่กี่คน** พรรคการเมืองจะมีผู้มีอำนาจเหนือพรรคหรือที่เรียกว่าเจ้าของพรรค การกำหนดวาระหรือทิศทางของประเทศจะเกิดจากคนกลุ่มเล็ก ๆ ที่เป็นเจ้าของพรรคมานั่งตกลงกัน โดยมักไม่ยึดโยงกับเสียงของประชาชนผ่าน ส.ส. ที่เป็นตัวแทนประชาชนอย่างแท้จริง ส่งผลให้ประชาชนไม่แน่ใจในทิศทางทางการเมืองและทิศทางประเทศ เพราะขึ้นกับคนบางกลุ่มที่คุมอำนาจอยู่
- 7) **การสร้างค่านิยมโดยใช้ “นโยบายประชานิยม” มากกว่า “ผลประโยชน์ประเทศ”** ต้องยอมรับว่าการเมืองไทยใช้นโยบายประชานิยมในการแย่งชิงฐานเสียงประชาชน โดยแทบจะไม่ต้องกล่าวถึงการใช้เหตุ/ใช้ผลและผลประโยชน์ของชาติ แต่ขึ้นกับว่าพรรคนั้นจะใช้นโยบายประชานิยมที่ลดแลกแจกแถมแบบใดที่โดนใจคนจำนวนมากได้ สภาพการณ์เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบการเมืองไทยที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคล

- ภูมิภาค ภาคเหนือ ร้อยละ 18.65 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 31.39 ภาคกลางและตะวันตก ร้อยละ 13.32 ภาคตะวันออก ร้อยละ 7.99 กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ร้อยละ 14.67 และภาคใต้ ร้อยละ 14.65
- เพศ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.43 เพศชาย ร้อยละ 47.38 เพศทางเลือก ร้อยละ 1.54 ไม่ระบุ ร้อยละ 0.65
- อายุ กลุ่มอายุ 18-25 ปี ร้อยละ 14.36 อายุ 26-35 ปี ร้อยละ 21.23 อายุ 36-45 ปี ร้อยละ 23.72
 - อายุ 46-59 ปี ร้อยละ 23.85 และอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 16.83
- อาชีพ เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 8.26 พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 15.58 ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ร้อยละ 26.36 ช่วยธุรกิจ/งานครอบครัว ร้อยละ 5.01 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 18.37 เป็นแม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณอายุ ร้อยละ 11.80 เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 9.42 และว่างงาน ร้อยละ 5.20
- ระดับการศึกษา ระดับประถม/ต่ำกว่า ร้อยละ 19.39 มัธยม/ปวช. ร้อยละ 36.39 อนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 25.24ปริญญาตรี ร้อยละ 17.13 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1.83
- การเลือก ส.ส. บัญชีรายชื่อในการเลือกตั้ง 66 พบว่าเลือก ส.ส. พรรคก้าวไกล ร้อยละ 41.85 เพื่อไทย ร้อยละ 30.72 รวมไทยสร้างชาติ ร้อยละ 12.84 ภูมิใจไทย ร้อยละ 3.47 ประชาธิปัตย์ ร้อยละ 2.95 พลังประชารัฐ ร้อยละ 1.99 ประชาชาติ ร้อยละ 1.80 ชาติไทยพัฒนา ร้อยละ 1.11 และพรรคอื่น ๆ ร้อยละ 3.29 (หมายเหตุ ผลสำรวจเมื่อเทียบกับสัดส่วนการเลือก ส.ส. บัญชีรายชื่อสังกัดพรรคต่าง ๆ ในการเลือกตั้งปี 66 พบว่ามีความใกล้เคียงกัน คือ มี ส.ส. บัญชีรายชื่อที่สังกัดก้าวไกล 39 คน เพื่อไทย 29 คน รวมไทยสร้างชาติ 13 คน ภูมิใจไทย 3 คน ประชาธิปัตย์ 3 คน ประชาชาติ 2 คน พลังประชารัฐ 1 คน ชาติไทยพัฒนา 1 คน และพรรคอื่น ๆ 9 คน)
(รายละเอียดดังตารางภาคผนวก 3)

ส่วนที่ 4 นัยยะต่อการเมืองไทยในอนาคต (จากผลสำรวจ)

เมื่อวิเคราะห์ผลสำรวจของไอเอฟดีโพล ทั้งประเด็นที่ประชาชนเชื่อมั่นต่อพรรคการเมืองถึง ร้อยละ 68.75 และไม่เชื่อมั่นต่อระบบการเมืองไทยถึง ร้อยละ 80.09 ดังข้างต้น มาวิเคราะห์ร่วมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และมองไปในอนาคต ผมวิเคราะห์นัยยะต่อการเมืองไทยในอนาคตไว้ 11 ประการ ดังนี้

- 1) **การเกิดสงครามระหว่างวัย** จากผลสำรวจ พบว่ามี 2 กลุ่มวัย ที่มีความเชื่อต่อพรรคและความเชื่อต่อระบบการเมืองที่แตกต่างกันชัดเจน กลุ่มแรกเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ คือ กลุ่มประชาชนช่วงอายุ 18-25 ปี 26-35 ปี และกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มคนสูงวัย ช่วงอายุ 46-59 ปี และ 60 ปีขึ้นไป (ส่วนคนในช่วงอายุอื่นจะอยู่กลาง ๆ คละกันไป) นั้นหมายถึงการต่อสู้ทางการเมืองในอนาคตจะเป็นการต่อสู้ระหว่างวัย จนกว่าจะมีการแก้ปัญหานี้ได้ ซึ่งจำเป็นต้องจัดการไม่ใช่ปล่อยให้ไปตามยถากรรม เช่น พัฒนาเยาวชนในการทำงานร่วมกับกลุ่มคนต่างวัย รับฟังผู้ใหญ่ และมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการพัฒนาคนสูงวัยให้ฟังเยาวชน เพื่อพูดคุยกันแบบฉันมิตร เป็นต้น
- 2) **เปิดสมรภูมิรบไอโอเต็มรูปแบบ** การใช้ IO (Information Operation) หรือปฏิบัติการข่าวสารที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ จิตวิทยามวลชน การปล่อยข้อมูล/ข่าวแบบบิดเบือน/ลับ/ลวง ฯลฯ ซึ่งมีผลมหาศาลต่อความเชื่อมั่น/ไม่เชื่อมั่นต่อพรรคการเมืองและระบบการเมืองไทยในอนาคต จากการเลือกตั้งที่ผ่านมาได้เห็นการใช้ไอโอในช่องทางและรูปแบบต่าง ๆ จำนวนมาก และจากนี้ไปการดำเนินงานทางการเมือง จะเป็นการสู้กันด้วยไอโอกันอย่างหนักที่ทุกฝ่ายต่างปรับตัวและเตรียมพร้อมต่อสู้ในสงครามไอโอ

- 3) **พรรคใหม่จะเกิดขึ้นได้ต้องมีจุดกระชาก** พรรคที่จะเกิดใหม่และสร้างกระแสความนิยมได้ จำเป็นต้องมี "จุดกระชากเปลี่ยน" จากปทัศสถานเดิมของสังคม จึงจะทำให้ประชาชนสามารถจดจำและแยกแยะพรรคการเมืองใหม่ออกจากตลาดพรรคการเมืองอื่น ๆ ได้ แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าจำเป็นต้องเป็นรัฐบาล เพราะการเป็นรัฐบาลได้ยังมีอีกหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องดังที่วิเคราะห์ไว้ข้างต้น
- 4) **การใช้นโยบายประชานิยมจะแรงขึ้นในการเลือกตั้งหน้า** จากการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาและสถานการณ์ในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าการต่อสู้กันด้วยการใช้นโยบายประชานิยมอย่างเต็มที่ ในสายตาดูผมเห็นว่าวันนี้ประเทศไทยเป็นโรคเสพติดประชานิยมในประชาชนไปเรียบร้อยแล้ว และยากที่จะถอนตัวซึ่งอาจเกิดการลงแดงได้ ซึ่งผมประเมินว่า ในการเลือกตั้งรอบหน้าจะใช้นโยบายประชานิยมมากขึ้นกว่าปัจจุบันอย่างมาก
- 5) **การใช้ "กระแสความนิยม" มากกว่า "กระสุน (เงิน)"** ที่ผ่านมามีบ้านใหญ่ในพื้นที่ต่าง ๆ มีการใช้เงินที่เรียกว่ากระสุน แต่มีอีกกลุ่มการเมืองที่ไม่ใช้กระสุนโดยตรง แต่เป็นการใช้กระแสถึงกระนั้นกระแสนี้ยังคงต้องใช้กระสุนในการปั่นกระแส ดังนั้นเงินจึงยังเป็นใหญ่อยู่ โดยจะไม่มีพรรคการเมืองที่ไม่ใช้เงิน เพียงแต่การใช้เงินจะเอียงไปใช้การสร้างกระแสมากขึ้น และการใช้กระสุนตรงจะน้อยลง แต่ยังคงเป็นการผสมกันทั้งกระแสและกระสุนพรรคนั้นจึงจะชนะได้
- 6) **การเดินขบวนบนถนนจะลดลง "เพื่อแสดงเชิงสัญลักษณ์" ไม่ใช่ "เพื่อการเปลี่ยนแปลง"** การเดินขบวนเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจะลดลง เพราะจากประสบการณ์ที่ผ่านมา พบว่าการเดินขบวนจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ยาก ใช้ไม่ได้ผลมากนักดังเช่นในอดีต อีกทั้งจะยิ่งนำไปสู่การรัฐประหาร โดยจากนี้ไปการเดินถนนจะยังคงมีอยู่แต่จะลดลง ซึ่งจะเป็นเพียงการส่งสัญญาณความไม่พอใจ หรือการเสนอความต้องการบางอย่าง แต่จะไม่ถึงขั้นแตกหัก/ใช้ความรุนแรง (ยกเว้นในช่วงวิกฤตหรือสถานการณ์สูงของมททางการเมืองในช่วงเปลี่ยนผ่านบางอย่าง อาจเกิดขึ้นได้)
- 7) **คุณภาพนักการเมืองจะดีขึ้นเพียงเล็กน้อย** ในอนาคตคุณภาพนักการเมืองจะมีลักษณะคล้ายเดิม ภาคการเมืองจะได้คนคุณภาพปานกลางหรือประมาณค่าเฉลี่ยดังเช่นในปัจจุบัน แต่แทบจะไม่ได้คนเก่งและดีที่มีคุณคุณภาพสูงเข้ามา เนื่องจากความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบการเมืองยังต่ำ (ทั้งนี้อาจมีข้อยกเว้นในบางกรณีที่มีคนเก่งเข้ามาได้บ้าง)
- 8) **องค์กรอิสระไม่เป็นที่พึ่งที่คาดหวังของประชาชน** องค์กรอิสระส่วนใหญ่จะ "ทำงานเชิงรับ" มากกว่า "ทำงานเชิงรุก" และอาจถูกแทรกแซงจากบางพรรคการเมืองหรือบางกลุ่มคน ส่งผลให้มีความไม่เป็นกลางได้ ประชาชนจึงไม่ไว้วางใจและคาดหวังการทำงานขององค์กรเหล่านี้ (ในสภาพที่ยังไม่มีการปฏิรูปหรือแก้ไขให้ดีขึ้นกว่าเดิม)
- 9) **การสร้างวัฒนธรรมการเมืองที่ดีสู่คนรุ่นถัดไป** วัฒนธรรมการเมืองมีผลอย่างยิ่งต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในทางการเมืองของไทยในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นในด้านอุดมการณ์ การมีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อการเมือง การมีความผูกพันต่อระบบการเมืองในการเรียกร้องหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมและพัฒนาทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ หากพรรคการเมืองใดมีการวางรากฐานด้านวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดี จะส่งผลให้เกิดความนิยมและความเชื่อมั่นต่อพรรคเพิ่มขึ้น
- 10) **แนวโน้มเศรษฐกิจไทยอาจไม่รุ่งโรจน์** หากวิเคราะห์จากผลโพลไอเอฟดีที่ประชาชนเชื่อมั่นในพรรค แต่ไม่เชื่อมั่นในระบบการเมือง และพิจารณาจากนโยบายเศรษฐกิจโดยรวมของทุกพรรคเอามาพิจารณาจะร่วมกัน จะเห็นได้ว่านโยบายส่วนใหญ่เป็นประชานิยมลดแลกแจกแถม เพื่อสู้กันให้ชนะเลือกตั้ง ซึ่งถ้าปล่อยไปเช่นนี้ เศรษฐกิจไทยที่ผันผวนว่าจะเจริญรุ่งเรืองคงจะเป็นไปได้ยากมาก
- 11) **พรรคการเมืองจะปะทะกันเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง** จากผลสำรวจพบว่าจะมีกลุ่มคนที่มีความคิดแตกต่างกันชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวัยที่แตกต่างทางความคิด และเนื่องจากไทยเป็นวัฒนธรรมที่ปะทะกัน แต่ไม่ใช้วัฒนธรรมที่คุยกันดี ส่งผลให้เกิดการปะทะกันทางการเมืองของกลุ่มพรรคต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นระยะ โดยมีการให้ข่าวแก่สำนักข่าวต่าง ๆ โดยมีการปะทะกันทางการเมืองในทุกวันทุกสัปดาห์ที่ไม่ใช่เฉพาะฤดูเลือกตั้ง

ท้ายสุดนี้ คงต้องเฝ้าติดตามว่าพรรคการเมืองต่าง ๆ จะสามารถครองใจประชาชนต่อไปได้หรือไม่ และระบบการเมืองไทยจะสามารถเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับประชาชนได้หรือไม่ ซึ่งเป็นสิ่งท้าทายของระบบการเมืองไทย ที่ต้องเฝ้าจับตามอง

อ่านผลสำรวจฉบับเต็มได้ที่ www.ifd.or.th/ifd-survey

IFD Poll & Survey สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา (IFD)

E-MAIL : mailbox@ifd.or.th

ภาคผนวก

ตารางภาคผนวก 1 ความเชื่อมั่น/ศรัทธาต่อพรรคการเมืองที่ท่านเลือก

ภาพรวมและ ข้อมูลส่วนบุคคล	เชื่อมั่น/ ศรัทธา มากที่สุด (5)	เชื่อมั่น/ ศรัทธา มาก (4)	เชื่อมั่น/ ศรัทธา ปานกลาง- ไม่แน่ใจ (3)	เชื่อมั่น/ ศรัทธา น้อย (2)	ไม่เชื่อมั่น/ ศรัทธาอีก ต่อไป (1)	ค่า เฉลี่ย*	ค่า SD**
ผลสำรวจในภาพรวม	28.73%	40.02%	22.09%	6.34%	2.82%	3.86	
ผลสำรวจจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล							
เพศ							
1) ชาย	29.04%	40.45%	21.26%	6.68%	2.55%	3.87	0.991
2) หญิง	27.42%	40.23%	23.19%	5.97%	3.19%	3.83	1.001
3) เพศทางเลือก	53.01%	31.60%	10.26%	5.13%	-	4.32	0.856
4) ไม่ประสงค์จะระบุ	50.32%	12.19%	24.84%	12.65%	-	4.00	1.121
อายุ							
1) 18-25 ปี	45.97%	32.66%	13.97%	3.96%	3.44%	4.14	1.024
2) 26-35 ปี	34.37%	39.81%	16.34%	6.59%	2.89%	3.96	1.014
3) 36-45 ปี	25.73%	39.32%	28.26%	5.57%	1.13%	3.83	0.914
4) 46-59 ปี	21.31%	41.36%	26.05%	8.11%	3.18%	3.70	0.995
5) ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป	21.68%	45.67%	21.96%	6.62%	4.07%	3.74	1.001
อาชีพ							
1) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	26.43%	43.44%	20.78%	5.15%	4.20%	3.83	1.013
2) พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	37.03%	37.43%	16.53%	5.75%	3.26%	3.99	1.029
3) ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	28.67%	40.13%	22.69%	6.27%	2.24%	3.87	0.974
4) ช่วยธุรกิจ/งานครอบครัว	34.53%	34.54%	26.00%	4.92%	-	3.99	0.896
5) รับจ้างทั่วไป	19.46%	43.51%	27.92%	7.71%	1.40%	3.72	0.911
6) แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ	14.31%	43.47%	29.07%	8.78%	4.36%	3.55	0.986
7) นักเรียน/นักศึกษา	47.53%	34.66%	13.50%	2.59%	1.72%	4.24	0.901
8) ว่างาน	33.69%	36.68%	13.05%	8.16%	8.42%	3.79	1.228
ระดับการศึกษา							
1) ประถม/ต่ำกว่า	17.85%	41.49%	28.37%	9.69%	2.60%	3.62	0.97
2) มัธยม/ปวช.	24.41%	42.49%	24.17%	5.63%	3.30%	3.79	0.982
3) อนุปริญญา/ปวส.	35.95%	37.86%	16.19%	6.95%	3.06%	3.97	1.036
4)ปริญญาตรี	40.21%	34.37%	20.61%	2.84%	1.97%	4.08	0.945
5) สูงกว่าปริญญาตรี	23.16%	58.36%	9.22%	9.26%	-	3.95	0.832

ภาพรวมและ ข้อมูลส่วนบุคคล	เชื่อมั่น/ ศรัทธา มากที่สุด (5)	เชื่อมั่น/ ศรัทธา มาก (4)	เชื่อมั่น/ ศรัทธา ปานกลาง- ไม่แน่ใจ (3)	เชื่อมั่น/ ศรัทธา น้อย (2)	ไม่เชื่อมั่น/ ศรัทธาอีก ต่อไป (1)	ค่า เฉลี่ย*	ค่า SD**
การเลือก ส.ส. บัญชีรายชื่อพรรคในการเลือกตั้ง 66							
ก้าวไกล	40.36%	39.28%	17.01%	1.96%	1.38%	4.15	0.868
เพื่อไทย	22.33%	41.40%	21.81%	9.88%	4.58%	3.67	1.068
ภูมิใจไทย	7.70%	39.04%	41.35%	9.34%	2.57%	3.40	0.857
พลังประชารัฐ	4.12%	32.75%	37.86%	21.29%	3.97%	3.12	0.922
รวมไทยสร้างชาติ	16.96%	48.12%	29.20%	5.08%	0.64%	3.76	0.814
ประชาธิปัตย์	16.81%	47.25%	22.15%	13.79%	-	3.67	0.913
ประชาชาติ	77.53%	4.56%	13.35%	4.56%	-	4.55	0.888
ชาติไทยพัฒนา	21.86%	63.72%	7.34%	7.08%	-	4.00	0.758
พรรคอื่น ๆ	9.98%	15.19%	41.40%	15.72%	17.71%	2.84	1.179

หมายเหตุ

- 5 = เชื่อมั่น/ศรัทธามากที่สุด จะเลือกพรรคนี้อย่างแน่นอน
 4 = เชื่อมั่น/ศรัทธามาก จะเลือกพรรคนี้ต่อ ในการเลือกตั้งครั้งหน้า
 3 = เชื่อมั่น/ศรัทธาปานกลาง-ไม่แน่ใจ จะตัดสินใจอีกทีในการเลือกตั้งครั้งหน้า
 2 = เชื่อมั่น/ศรัทธาน้อย อาจไม่เลือกพรรคนี้ในการเลือกตั้งครั้งหน้า
 1 = ไม่เชื่อมั่น/ศรัทธาอีกต่อไป ไม่เลือกพรรคนี้อีกแน่นอน

* ค่าเฉลี่ย คือ ค่าเฉลี่ย คะแนน 1-5 คะแนนเต็ม 5 ** SD คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางภาคผนวก 2 ความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองไทย

ภาพรวมและ ข้อมูลส่วนบุคคล	เชื่อมั่น มากที่สุด (5)	เชื่อมั่น มาก (4)	เชื่อมั่น ปานกลาง (3)	เชื่อมั่น น้อย (2)	ไม่เชื่อมั่น เลย (1)	ค่า เฉลี่ย*	ค่า SD**
ผลสำรวจในภาพรวม	4.28%	14.73%	43.14%	25.59%	12.26%	2.73	
ผลสำรวจจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล							
เพศ							
1) ชาย	4.44%	13.53%	44.33%	25.40%	12.31%	2.72	0.991
2) หญิง	4.32%	16.02%	42.62%	26.09%	10.96%	2.77	0.989
3) เพศทางเลือก	-	10.71%	25.84%	15.77%	47.69%	2.00	1.079
4) ไม่ประสงค์จะระบุ	-	12.19%	37.03%	24.38%	26.39%	2.35	1.000
อายุ							
1) 18-25 ปี	3.05%	8.85%	39.51%	27.45%	21.14%	2.45	1.015
2) 26-35 ปี	2.70%	11.89%	40.30%	28.42%	16.69%	2.55	0.99

IFD Poll & Survey

ภาพรวมและ ข้อมูลส่วนบุคคล	เชื่อมั่น มากที่สุด (5)	เชื่อมั่น มาก (4)	เชื่อมั่น ปานกลาง (3)	เชื่อมั่น น้อย (2)	ไม่เชื่อมั่น เลย (1)	ค่า เฉลี่ย*	ค่า SD**
3) 36-45 ปี	4.58%	14.60%	43.05%	28.27%	9.49%	2.76	0.968
4) 46-59 ปี	5.30%	17.89%	47.59%	21.81%	7.41%	2.92	0.948
5) ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป	5.46%	19.05%	43.60%	22.01%	9.88%	2.88	1.005
อาชีพ							
1) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	6.01%	24.25%	31.27%	27.14%	11.32%	2.87	1.09
2) พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	3.21%	11.03%	45.59%	28.74%	11.42%	2.66	0.931
3) ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	4.19%	13.09%	41.02%	26.42%	15.28%	2.64	1.024
4) ช่วยธุรกิจ/งานครอบครัว	4.73%	13.18%	48.05%	30.62%	3.42%	2.85	0.861
5) รับจ้างทั่วไป	5.46%	13.23%	51.06%	21.63%	8.62%	2.85	0.943
6) แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ	4.26%	22.80%	45.04%	20.31%	7.58%	2.96	0.95
7) นักเรียน/นักศึกษา	3.70%	10.77%	37.29%	24.99%	23.25%	2.47	1.073
8) ว่างาน	1.71%	14.70%	38.83%	31.70%	13.06%	2.60	0.947
ระดับการศึกษา							
1) ประถม/ต่ำกว่า	2.18%	18.56%	47.74%	23.78%	7.74%	2.84	0.891
2) มัธยม/ปวช.	5.94%	13.87%	45.10%	26.37%	8.73%	2.82	0.978
3) อนุปริญญา/ปวส.	1.38%	14.30%	41.68%	26.94%	15.70%	2.59	0.962
4)ปริญญาตรี	6.87%	10.64%	38.57%	24.25%	19.67%	2.61	1.121
5) สูงกว่าปริญญาตรี	9.35%	35.68%	18.02%	23.27%	13.69%	3.04	1.229
การเลือก ส.ส. บัญชีรายชื่อพรรคในการเลือกตั้งปี 66							
ก้าวไกล	2.02%	10.88%	41.12%	29.87%	16.10%	2.53	0.954
เพื่อไทย	8.73%	23.17%	39.15%	18.27%	10.68%	3.01	1.091
ภูมิใจไทย	2.31%	19.77%	55.93%	19.42%	2.57%	3.00	0.766
พลังประชารัฐ	-	4.48%	70.47%	16.77%	8.28%	2.71	0.679
รวมไทยสร้างชาติ	2.64%	12.78%	51.53%	26.03%	7.02%	2.78	0.852
ประชาธิปัตย์	5.48%	8.49%	36.14%	38.84%	11.05%	2.59	0.981
ประชาชาติ	-	4.40%	45.44%	36.48%	13.68%	2.41	0.776
ชาติไทยพัฒนา	7.39%	14.16%	42.79%	28.58%	7.08%	2.86	0.994
พรรคอื่น ๆ	2.71%	4.87%	48.27%	30.81%	13.34%	2.53	0.881

* ค่าเฉลี่ย คือ ค่าเฉลี่ย คะแนน 1-5 คะแนนเต็ม 5

** SD คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางภาคผนวก 3 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	ร้อยละ
เพศ	
1) ชาย	47.38%
2) หญิง	50.43%
3) เพศทางเลือก	1.54%
4) ไม่ประสงค์จะระบุ	0.65%
อายุ	
1) 18-25 ปี	14.36%
2) 26-35 ปี	21.23%
3) 36-45 ปี	23.72%
4) 46-59 ปี	23.85%
5) ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป	16.83%
อาชีพ	
1) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	8.26%
2) พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	15.58%
3) ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	26.36%
4) ช่วยธุรกิจ/งานครอบครัว	5.01%
5) รับจ้างทั่วไป	18.37%
6) แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ	11.80%
7) นักเรียน/นักศึกษา	9.42%
8)ว่างงาน	5.20%
ระดับการศึกษา	
1) ประถม/ต่ำกว่า	19.39%
2) มัธยม/ปวช.	36.39%
3) อนุปริญญา/ปวส.	25.25%
4)ปริญญาตรี	17.13%
5) สูงกว่าปริญญาตรี	1.83%
การเลือก ส.ส. บัญชีรายชื่อพรรคในการเลือกตั้งปี 66	
ก้าวไกล	41.85%
เพื่อไทย	30.72%
รวมไทยสร้างชาติ	12.84%
ภูมิใจไทย	3.47%
ประชาธิปัตย์	2.95%
พลังประชาชน	1.99%

IFD Poll & Survey

ข้อมูลส่วนบุคคล	ร้อยละ
ประชาชาติ	1.80%
ชาติไทยพัฒนา	1.11%
พรรคอื่น ๆ	3.29%